

Rok do voleb - šance na prosazení 10 protikorupčních zákonů

ČR zaostává v přijímání protikorupčních opatření. V roce 2019 byla dokonce nejhorší ze 42 hodnocených zemí v plnění doporučení protikorupční skupiny Rady Evropy (GRECO). Do sněmovních voleb přitom zbývá pouhý rok. Stále je však možné stihnout schválit 10 důležitých zákonů na podporu odpovědného a otevřeného vládnutí. Vláda, poslanci a senátoři proto mají jedinečnou příležitost vylepšit reputaci ČR a prosadit jich co nejvíce. Zejména:

1) Rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (ST 229, ST 360): Rozšíření kontroly NKÚ na státem vlastněné podniky, kraje a statutární města. Zřízení evidence kontrol jako možného řešení nadměrné kontrolní zátěže na obcích.

2) Posílení transparentnosti a kvality rozhodování soudů (ST 630): Zakotvení zákonné povinnosti zveřejňovat rozhodnutí krajských a okresních soudů a zvýšení odbornosti a průhlednosti výběru soudců a soudních funkcionářů.

3) Férový systém přidělování exekucí - teritorialita exekutorů (ST 545): Zavedení teritoriality - exekutory rovnoměrně pověřuje v tzv. kolečku soud v rámci příslušného kraje (současný systém exekucí představuje korupční riziko, exekutoři se musí v tržním prostředí ucházet o pohledávky věřitelů - nemohou však konkurovat jinak než nekalými praktikami, protože exekuce a její cena je jasně definovaná zákonem).

4) Veřejná evidence skutečných majitelů a provázanost s dotacemi (ST 886, ST 909): Zřízení funkční a veřejné evidence skutečných majitelů firem. Zavedení podmínky řádné evidence pro získání dotací a veřejných zakázek.

5) Novela informačního zákona (ST 633): Zpřesnění definice povinných subjektů (včetně státních firem). Odstranění částí návrhu nebezpečných pro stávající úroveň ochrany práva na informace a zakotvení přiměřené ochrany před zneužitím práva na informace.

6) Transparentní lobbying (ST 565): Posílení otevřenosti legislativního procesu bez nadměrné byrokratické zátěže.

7) Úprava řízení Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran (v rámci ST 565): Zpřesnění řídicí struktury Úřadu směrem k větší nezávislosti a efektivitě - v rámci návrhu z. o lobbování.

8) Novela zákona o státním zastupitelství (ST 524; ST 569; ST 476; návrh na vládě): Zrušení libovolné možnosti vlády odvolat nejvyššího státního zástupce. Stanovení adekvátně dlouhých funkčních období pro nové vedoucí státní zástupce a přechodných období zajišťujících postupnou obměnu těch stávajících.

9) Zákon o ochraně oznamovatelů korupce (návrh na vládě): Zajištění efektivní ochrany oznamovatelům. Zřízení nezávislého orgánu, na který se budou oznamovatelé obracet.

10) Reforma Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže: Odstranění nadměrné koncentrace pravomocí předsedy Úřadu. Zřízení kolektivního orgánu, který bude rozhodovat o zakázkách, zavedení jednoinstančnosti a metodické podpory pro zadavatele.